

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/193/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203777
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7620203777.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Stolárovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36062235, zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej v 1. rade: A. B. C. D. E. C. F., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom E. XXX a žalovanému v 2. rade: G. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX, zast.: JUDr. František Pitoňák, advokát, so sídlom v F. H. I., Štefánikovo nám. 5, o zaplatenie 5. 928,46 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 7.4.2022 č.k. 16C/41/2020-281

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I., II. a IV. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade.
- II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5.928,46 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5.739,26 EUR od 25.10.2019 do zaplatenia a 5% ročne zo sumy 189,20 EUR od 25.3.2020 do zaplatenia, pričom táto ich platobná povinnosť je solidárna s platobnou povinnosťou J. A., nar. XX.X.XXXX uloženou tomuto platobným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 16C/41/2020-74 zo dňa 31.08.2020.

II. Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.928,46 EUR od 30.06.2019 do 24.10.2019.

III. Žalovaná v 1. rade j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 189,20 EUR od 20.01.2020 do 24.03.2020, pričom táto jej platobná povinnosť je solidárna s platobnou povinnosťou J. A., nar. XX.X.XXXX uloženou tomuto platobným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 16C/41/2020-74 zo dňa 31.08.2020.

IV. Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, kedy čo do čiastky 1.116,78 EUR je táto ich platobná povinnosť solidárna s platobnou povinnosťou J. A., nar. XX.X.XXXX uloženou tomuto platobným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 16C/41/2020-74 zo dňa 31.08.2020, pričom o výške náhrady voči žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca pôvodne domáhal voči žalovaným a tiež voči J. A. (ďalej len ako pôvodne žalovaný v 3. rade) zaplattenia sumy 5.928,46 EUR s príslušenstvom titulom regresného nároku podľa zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v súvislosti dopravnou nehodou zo dňa 21.6.2018. V spore bol vydaný platobný rozkaz sp. zn. 16C/41/2020 dňa 31.8.2020, ktorý vo vzťahu k pôvodne žalovanému v 3. rade nadobudol právoplatnosť dňa 25.9.2020.

3. Vec právne posúdil podľa § 427 ods. 1 a 2, § 143, § 145 ods. 2, § 438 ods. 1, § 430 ods. 1, § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1 a 3, § 813 OZ, § 3 ods. 1, 3, § 24 ods. 2, § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z., keď po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu je odôvodnený v plnom rozsahu tak voči žalovanej v 1. rade, ako voči žalovanému v 2. rade. Poukázal na podstatu nároku poisťovateľa podľa § 813 Občianskeho zákonníka a predpoklady tohto nároku s tým, že uvedené platí tiež pre nárok žalobcu uplatňovaného podľa § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. s konštatáciou, že žalobca sa domáhal svojho nároku vo vzťahu k pôvodne žalovanému v 3. rade ako vodičovi motorového vozidla, ktorým bola spôsobená predmetná dopravná nehoda a škoda na motorovom vozidle tretej osoby (ďalej aj poškodený) podľa § 420 ods. 1 OZ a vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade ako prevádzateľom vozidla podľa § 427 až § 431 OZ. Ozrejmil, že zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku podľa § 427 a nasl. OZ má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkou vzniku je spôsobenie škody udalosťou, ktorou je samotná prevádzka dopravného prostriedku a okolnosti, ktoré s prevádzkou súvisia, vznik škody a napokon príčinná súvislosť medzi uvedenou udalosťou a vznikom škody. Poukázal na § 193 CSP a závery uvedené v Náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 507/2013 a I. ÚS 269/2011 zhodnotiac, že súd bol v konaní viazaný rozsudkom identického súdu sp. zn. 5T/132/2018 zo dňa 27.3.2019 právoplatným dňa 12.4.2019, na základe ktorého sa pôvodne žalovaný v 3. rade ako obžalovaný dopustil protiprávneho konania, a to prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) TZ, prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 178 TZ, prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) TZ a prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) TZ na tom skutkovom základe, že dňa 21.6.2018 v poobedňajších hodinách v chatovej oblasti Korytno II v katastrálnom území obce Markušovce, okres F. H. I., bez vedomia a súhlasu žalovaného v 2. rade ako majiteľa tam zaparkovaného osobného motorového vozidla značky Fiat Punto EVČ: K. v hodnote 1.264 EUR po predchádzajúcom použití alkoholu, bez vodičského oprávnenia po vzatí voľne prístupných pravých kľúčov od auta z chaty, ktorú mal v tom čase prenajatú, vozidlo naštartoval a vykonal ním jazdu do obce Teplička H. L. a následne do mesta Spišská Nová Ves, kde v čase okolo 15:30 hod. na ulici Hviezdoslavova pri vychádzaní z miestnej komunikácie v smere jazdy od garážovej zástavby pri odbočovaní vpravo nezvládol riadenie a s vozidlom prešiel stredovú prerušovanú čiaru do protismernej časti vozovky a narazil prednou časťou vozidla do ľavej bočnej strany idúceho osobného motorového vozidla značky Citroën C3 EVČ: F., ktoré viedla poškodená, za čo bol právoplatne trestným rozsudkom odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody.

4. Konštatoval, že určite vlastníkom a oprávneným držiteľom motorového vozidla použitého pôvodne žalovaným v 3. rade v čase dopravnej nehody bola žalovaná v 1. rade tak, ako uvedené vyplývalo z evidencie vozidla. Okrem toho v konaní bolo preukázané, že predmetné motorové vozidlo bolo zakúpené za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov – žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade. Z výpovede žalovaného v 2. rade tiež vyplývalo, že ich bezpodielové spoluvlastníctvo nebolo zúžené a ani zrušené a manželstvo žalovaných nie je doposiaľ právoplatne rozvedené, z čoho je zrejmé, že bezpodielové spoluvlastníctvo žalovaných trvalo v čase kúpy predmetného motorového vozidla, ako aj v čase, kedy došlo k predmetnej dopravnej nehode. S poukazom na § 143 OZ na to, že príjmy strán sporu podľa ustálenej súdnej praxe patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pokiaľ je vec nadobudnutá za takéto príjmy, rovnako táto patrí do bezpodielového spoluvlastníctva a tiež s poukazom na to, čo uviedol žalovaný v 2. rade v rámci predmetného trestného konania, že predmetné motorové vozidlo kúpil so svojou manželkou – žalovanou v 1. rade v roku 2015 asi za 1.200 EUR, potom predmetné motorové vozidlo spadá do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných a na uvedenom závere nemení nič ani okolnosť, že žalovaný v 2. rade sa v rámci svojej účastníckej výpovede v predmetnom sporovom konaní bránil tým, že predmetné vozidlo zakúpila výlučne iba žalovaná v 1. rade v čase, kedy nežili v spoločnej domácnosti, a to z jej vlastných (žalovaný mal zrejme na mysli výlučných) finančných prostriedkov v čase, kedy žila v Bratislave, pretože tieto skutočnosti zo strany žalovaného preukázané neboli. V súvislosti s vyššie uvedenými tvrdeniami žalovaného v 2. rade o zakúpení tohto vozidla z

výlučných prostriedkov žalovanej v 1. rade súd dal do pozornosti, že podstatu dôkazného bremena, jeho zmysel, rozdelenie a procesnoprávne dôsledky jeho (ne)unesenia už najvyšší súd vysvetlil vo všeobecnosti vo viacerých rozhodnutiach (porovnaj 3 Cdo 2/2016, 3 MCdo 6/2010, 2 Cdo 256/2012, 4 Cdo 13/2009, 5 Cdo 218/2012, 6 Cdo 81/2010). Otázka unesenia dôkazného bremena súvisí s otázkou splnenia povinnosti tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak strana sporu nespĺní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Neunesenie bremena tvrdenia má pre stranu sporu za následok pre ňu nepriaznivé rozhodnutie. Zákon jej ukladá povinnosť tvrdiť všetky skutočnosti relevantné z hľadiska hypotézy hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena (porovnaj Uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/224/2017). Ak teda žalovaný v 2. rade tvrdil, že predmetné vozidlo bolo zakúpené výlučne žalovanou v 1. rade za jej výlučné peňažné prostriedky, teda tie, ktoré v zmysle vyššie prezentovanej judikatúry najvyššieho súdu nemali patriť do bezpodielového spoluvlastníctva, bolo na žalovanom v 2. rade, aby tieto svoje tvrdenia doložil aj náležitými dôkazmi, ktoré by ich preukázali. To sa však nestalo, a preto súd ustálil, že predmetné vozidlo FIAT PUNTO, EVČ: K. ako v čase jeho kúpy, tak aj v čase dopravnej nehody dňa 21.06.2018, kedy došlo k škodovej udalosti, bolo v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade, teda v uvedenom čase bol žalovaný v 2. rade spoluvlastníkom predmetného vozidla. Nič na tom menení ani tá skutočnosť, že v evidencii vozidla predloženej žalobcom v tomto spore ako jeho vlastníkom (a zároveň držiteľom) sa uvádza len žalovaná v 1. rade, nakoľko uvedená evidencia má len evidenčný charakter z hľadiska správneho práva, nie však relevanciu pre posúdenie vecnoprávných účinkov z hľadiska občianskeho práva. Súd tiež uviedol, že subjektom zodpovedným za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku je v prípadoch upravených § 427 a nasl. OZ prevádzateľ, ktorého pojem Občiansky zákonník nevymedzuje. Za prevádzateľa však možno považovať osobu, ktorá má právnu a súčasne i faktickú možnosť disponovať s dopravným prostriedkom a organizovane ho užívať. Prevádzkovateľom je najmä vlastníkom, oprávneným držiteľom (§ 130 OZ) alebo nájomca. Pojem prevádzateľ nemožno zamieňať s pojmom držiteľ motorového vozidla, ktorý je na účely správneho práva vymedzený ako fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorá je takto zapísaná v dokladoch vozidla; v ostatných prípadoch je držiteľom vozidla osoba, ktorá je vlastníkom vozidla alebo jeho užívateľom, pretože takéto vymedzenie má význam iba z evidenčného hľadiska (§ 2 písm. c/ zák. č. 8/2020 Z.z.). Preto súd dospel k záveru, že tak žalovaná v 1. rade, ako aj žalovaný v 2. rade v zmysle občianskoprávných predpisov a zároveň podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu boli prevádzateľmi uvedeného vozidla v zmysle § 427 a nasl. OZ.

5. V ďalšom uzavrel, že bola preukázaná tiež podmienka existencie udalosti vyvolanej osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku vo vzťahu k obom žalovaným ako jeho prevádzateľov. Je teda zrejmé, že aj samotné vedenie vozidla, tak ako tomu bolo v tomto sporovom prípade, je potrebné považovať za jeho prevádzku. Ak teda dňa 21.06.2018 došlo jazdou realizovanou vyššie uvedeným vozidlom zn. FIAT PUNTO, EVČ : K., ktorého prevádzateľmi boli v tom čase žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade, k poškodeniu zdravia poškodenej M. C. a vecnej škode na vozidle Citroën C3, stalo sa tak osobitnou povahou tejto prevádzky tohto vozidla, ktoré škodu spôsobilo.

6. Napokon považoval za splnený predpoklad existencie škody. V tomto sporovom konaní bolo preukázané, že pri vyššie uvádzanej poisťovnej udalosti došlo ku škode na zdraví poškodenej M. C., ktoré si vyžiadalo vynaloženie liečebných nákladov v celkovej sume 186,86 EUR, ktoré na uvedenú starostlivosť za poškodenú vynaložila Všeobecná zdravotná poisťovňa a zároveň došlo aj k výplате dávok sociálneho poistenia pre túto poškodenú vo výške 189,20 EUR z titulu vyplatených nemocenských dávok za obdobie od 22.06.2018 do 13.07.2018, ktoré vyplácala Sociálna poisťovňa. Zároveň v tomto sporovom konaní bolo preukázané, že na poškodenom motorovom vozidle došlo k vzniku škody v celkovej výške 5.552,40 EUR. Zo strany žalovaných vyššie uvedené sumy vyčíslených škôd neboli spochybnované a teda namietané, a preto súd v súlade s ust. 151 ods. 1 CSP tieto skutkové tvrdenia ohľadne celkovej výšky spôsobenej škody považoval za nesporné. Súd mal tiež za preukázanú existenciu príčinnej súvislosti, ku ktorej podal bližšiu argumentáciu v bodoch 113. až 115. napadnutého rozsudku.

7. Súd sa neopomenul zaoberať tiež osobitným liberačným dôvodom upraveným podľa § 430 ods. 1 OZ vo vzťahu k prevádzateľovi dopravného prostriedku, keď rozhodol, že v prejedávanom prípade nebolo sporným, že pôvodne žalovaný v 3. rade bez vedomia a bez súhlasu žalovaných v 1. a 2. rade použil predmetný dopravný prostriedok. To predstavuje osobitný liberačný dôvod pre oslobodenie

sa prevádzateľa dopravného prostriedku spod zodpovednosti za škodu spôsobenú týmto prostriedkom podľa § 430 ods. 1 vety prvej OZ. Ako však § 430 ods. 1 druhá veta OZ uvádza, za určitých okolností môže aj za tejto situácie nastúpiť spoločná zodpovednosť prevádzateľa a toho, kto dopravný prostriedok použil bez jeho vedomia alebo proti vôli, a síce v prípade, ak prevádzateľ takéto použitie svojou nebanalnosťou umožnil. Je zrejmé, že ako nebalosť prevádzkovateľa je primárne možné posúdiť zavinené protiprávne konanie, ktoré porušuje povinnosti prevádzkovateľa ustanovené právnymi predpismi (R 3/184) regulujúcimi alebo súvisiacimi s prevádzkou daného dopravného prostriedku (napr. zákonom o cestnej premávke uložená povinnosť vodiča zabezpečiť vozidlo proti odcudzeniu prostriedkami montovanými do vozidla jeho výrobcom, ak sa vzdiali od vozidla mimo jeho dohľadu), nie je však vylúčené ani porušenie iných právnych predpisov (§ 415 OZ). Môže ísť dokonca o také konanie alebo opomenutie prevádzkovateľa, ktorým neporušuje žiadnu právnu povinnosť, keďže § 430 Občianskeho zákonníka porušenie právnej povinnosti výslovne nevyžaduje, stačí naplnenie podmienky nebanalnosti. Nebanalnosť (dostačujúca je aj forma nevedomej nebanalnosti) predstavuje v tomto prípade psychický vzťah prevádzkovateľa k zákonom predvídanému následku, ktorým je možnosť zneužitia jeho dopravného prostriedku, a ktorá je charakteristická tým, že prevádzkovateľ nechcel, aby bol dopravný prostriedok zneužitý, a ani nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostačujúci a umožňuje zneužitie dopravného prostriedku v dobe jeho neprítomnosti, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje postavenie či osobné pomery vedieť mal a mohol (Najvyšší súd ČR, sp. zn. 25Cdo 214/2002). V skutkovej vete trestného rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 5T/132/2018-388 zo dňa 27.03.2019 bolo uvedené, že k použitiu vyššie uvedeného vozidla žalovaných v 1. a 2. rade zo strany pôvodne žalovaného v 3. rade došlo po vzatí voľne prístupných pravých kľúčov od tohto auta z chaty, ktorú mal tento pôvodne žalovaný v 3. rade v tom čase prenajatú. Žalovaný 2. rade vo svojej účastníckej výpovedi v tomto sporovom konaní uvádzal, že dal výslovný zákaz používať motorové vozidlo, čo pôvodne žalovaný v 3. rade nerespektoval, a zároveň, že urobil aj ďalšie opatrenie po prvom neoprávnenom použití tohto vozidla pôvodne žalovaným v 3. rade, keď dal kľúče od tohto vozidla po jeho privezení svedkami A. J. a J. L. z tohto prvého neoprávneného použitia uzamknúť do skrinky na kladku s číselným kódom, pričom uvedené uzamknutie vykonal svedok A. J., čo tento aj potvrdil. Ako sa však žalovaný v 2. rade vyjadril, uvedené kľúče z tejto chaty neboli odnesené, a to ani po tomto prvom neoprávnenom použití vozidla pôvodne žalovaným v 3. rade a ani samotnú kontrolu týchto kľúčov žalovaný v 2. rade po tejto skúsenosti s pôvodne žalovaným v 3. rade nevykonával pravidelne, keďže sám uviedol, že na uvedenú chatu nechodil, zastavil sa tam len v čase, kedy prvýkrát dali policajti zákaz pôvodne žalovanému v 3. rade viesť predmetné vozidlo. Zo skutkovej vety vyššie uvedeného trestného rozsudku pritom vyplývalo, že v čase neoprávnenej jazdy pôvodne žalovaného v 3. rade dňa 21.06.2018 mal tento kľúče od vozidla žalovaných v 1. a 2. rade voľne prístupné, pričom výpoveď svedkov A. J. a J. L. uvedenú uvádzanú skutočnosť nevyvrátila, keďže títo sa vyjadrovali k návratu predmetného vozidla pri jeho prvotnom neoprávnenom použití pôvodne žalovaným v 3. rade a nie k prvotnému neoprávnenému použitiu uvedeného vozidla týmto žalovaným v čase, kedy došlo k dopravnej nehode, z ktorej vznikla príslušná škodová udalosť. Za takejto situácie podľa názoru súdu sa žalovaný v 2. rade dopustil minimálne nevedomej nebanalnosti, keďže kľúče od predmetného vozidla bez náležitého dozoru ponechal na chate, ktorú prenajal pôvodne žalovanému v 3. rade, a konal tak napriek tomu, že vedel, že zo strany tohto menovaného už pred tým došlo k neoprávnenému použitiu uvedeného motorového vozidla bez súhlasu či už jeho samotného alebo jeho manželky - žalovanej v 1. rade, a napriek tomu sa bez náležitého dôvodu spoliehal na to, že sa takáto situácia už nezopakuje. Súd nevidel logiku konania žalovaného v 2. rade v tom, že kľúče od tohto vozidla aj po tejto skúsenosti ponechal na uvedenej chate, ktorú ani nenavštevoval, a teda mimo svojho dozoru, a neodniesol ich prípadne do miesta svojho bydliska, kde pravidelne prebýval. V prípade žalovanej v 1. rade toto jej nebanalnostné zavinenie súd vzhliadal zase v tom, že uvedené vozidlo zanechala bez akéhokoľvek dozoru pri danej chate bez toho, aby sa zaujímal o to, čo sa s ním bude ďalej diať. Preto súd napokon dospel k záveru, že na vzniku vyššie uvedenej škody tu bola daná spoločná zodpovednosť žalovaných v 1. a 2. rade ako prevádzateľov vozidla a pôvodne žalovanému v 3. rade ako toho, kto tento dopravný prostriedok použil bez ich vedomia v zmysle § 430 ods. 1 druhá veta OZ. Na základe vyššie uvedeného tak možno konštatovať, že tu bola preukázaná existencia nároku poškodených subjektov na náhradu škody voči všetkým žalovaným.

8. Pretože žalovaní v 1. a 2. rade ako držitelia motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda v čase nahlásenej poisťovnej udalosti, nemali uzavretú poisťovnú zmluvu, predmetom ktorej by bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, vo vzťahu k nim potom žalobcovi, ktorý poskytol z poisťovného garančného fondu poisťovné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou

predmetného motorového vozidla, má nárok na náhradu toho, čo za nich plnil v súlade s § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. Pretože žalovaní sú so svojou povinnosťou regresného nároku vo vzťahu k žalobcovi stále v omeškaní, tento má voči nim popri požadovanej istine nárok tiež na uplatnené úroky z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 OZ v priznanej výške a období.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, keď neúspešne žalovaných zaviazal voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v 2. rade v zákonnej lehote odvolanie voči jeho výrokom I., II a IV. z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Odvolateľ v prvom rade k záverom súdu o tom, že predmetné motorové vozidlo patrilo do BSM žalovaných v 1 a 2. rade uviedol, že žalovaný v 2. rade na pojednávaní jasne uviedol, že vozidlo zakúpila žalovaná v 1. rade z výlučných finančných prostriedkov, že ako manželia v tom čase už spolu nehospodárili, nežili v spoločnej domácnosti, keďže ona sa zdržiava v Dominikánskej republike a on na Slovensku a preto podľa jeho názoru súd v tejto veci zaujal prílišný formalistický postup pri výklade a aplikácii právnej normy ohľadne predmetného motorového vozidla, ktoré podľa súdu má patriť do BSM, pretože takýto postup súdu vedie k zjavnej nespravodlivosti, aby vozidlo patrilo do BSM. Neobstojí ani stanovisko súdu o tom, že predmetné motorové vozidlo bolo zakúpené počas trvania BSM a iná skutočnosť v konaní nebola preukázaná, nakoľko žalovaný vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že žalovaná v 1. rade mala vlastné finančné prostriedky nepochádzajúce z BSM a preto vozidlo do BSM patriť nemôže a teda nemôže byť daná ani zodpovednosť žalovaného v 2. rade ako prevádzkovateľa vozidla. Pokiaľ škodu zapríčinil žalovaný v 3. rade a za toto konanie bol aj odsúdený v trestnom konaní, zavinenie u žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade nebolo. V ďalšom sa nestotožnil so záverom súdu učeným v súvislosti s vyhodnotením liberačného dôvodu podľa § 430 ods. 1 OZ. Poukázal na to, že zo správy o výsledku šetrenia OR PZ v Košiciach a okolie zo dňa 28.2.2019 vyplýva, že žalovaný v 3. rade bez vedomia a súhlasu vlastníka vozidla, teda žalovaného v 1. rade, použil motorové vozidlo, čo je potvrdené v rozsudku OS Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/132/2018 z 27.3.2019, kde bol žalovaný v 3. rade uznaný za vinného, pretože sa zmocnil cudzieho motorového vozidla Fiat EVČ:K., viedol uvedené motorové vozidlo bez vedomia aj proti vôli vlastníka vozidla žalovaného v 1. rade. Z výpovede žalovaného v 2. rade, ako aj z výpovedi svedkov p. A. J. a p. J. L. je konštatované, že potom, čo došlo k prvému odcudzeniu kľúčov od vozidla zo strany žalovaného v 3. rade bez vedomia aj proti vôli vlastníka vozidla, tieto boli následne zabezpečené a uložené v uzamykateľnej skrinke vo vnútri chaty, aby nedošlo k opakovanému neoprávnenému ich odcudzeniu, a teda žalovaný vykonal všetky opatrenia na to, aby k odcudzeniu kľúčov od vozidla nedošlo bez vedomia aj proti vôli vlastníka vozidla žalovanej v 1. rade tak, ako je konštatované v zmysle príslušnej judikatúry SR. Preto z uvedených dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalovaný v 2. rade so spôsobenou škodu nemá nič spoločné, nemôže ísť o nevedomú nebanlivosť a ani jeho zodpovednosť tak, ako to konštatuje súd v rozsudku, kde uvádza, že nevidel logiku konania žalovaného v 2. rade, vzhľadom na prvý prípad odcudzenia kľúčov od vozidla (žalovaný v 2. rade sa predsa nepovažoval za vlastníka vozidla, nekomunikoval so žalovanou ohľadne jej vozidla, kľúče zabezpečil v uzamykateľnej skrinke na chate v prípade, ak by bolo treba niečo s vozidlom neodkladne urobiť, nakoľko na chatu nechodil), čím mal za to, že súd dospel k nesprávnemu záveru o spoločnej zodpovednosti žalovaného v 2. rade za škodu, nakoľko z uvedených skutočností vyplýva, že odvolateľ nebol vlastníkom vozidla a ak by iba teoreticky pripustil, že odvolateľ je údajným vlastníkom vozidla, potom je tu jasný liberačný dôvod na zbavenia jeho zodpovednosti podľa § 430 ods. 1 OZ. Navrhol preto odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok vo vzťahu k jeho osobe zmeniť tak, že žalobu zamietne, alternatívne rozsudok zrušíť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

11. Žalobca k podanému odvolaniu uviedol, že sa s napadnutým rozsudkom v plnom rozsahu stotožňuje a že rozsudok je vecne správny. Stotožnil sa so závermi súdu, pokiaľ ide o naplnenie podmienky nebanlivosti s vysloveným názorom, že zo strany žalovaného nedošlo k dostatočnému zabezpečeniu kľúčov od auta pred ich neoprávneným použitím najmä za situácie, že žalovaný v 3. rade predmetné vozidlo už v minulosti využil a to či už so súhlasom alebo aj proti vôli odvolateľa a ani svedecké výpovede menovaných svedkov nepreukázali, že by došlo k zabezpečeniu kľúčov alebo k ich uzamknutiu bezprostredne pred vznikom dopravnej nehody dňa 21.6.2018, pretože ich výpovede nepotvrdili, že kľúče uzamknuté do skrinky zostali takto uzamknuté až do dňa vzniku nehody. Taktiež nesúhlasil s vysloveným názorom o tom, žeby žalovaný nemal byť vlastníkom vozidla, resp. žeby predmetné motorové vozidlo nemalo patriť do BSM a v tejto súvislosti odkázal tiež na povinnosť žalovaného svoje tvrdenia dostatočne dokázať, čo sa na strane žalovaného nestalo. Preto považoval odvolanie

žalovaného v 2. rade za nedôvodné a navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

12. Odvolateľ vo svojom nasledujúcom podaní zotrval na svojej odvolacej argumentácii, jednak vo vzťahu v otázke liberačného dôvodu podľa § 430 ods. 1 OZ, ako aj v otázke vlastníctva vozidla.

13. Pokiaľ odvolanie podal iba žalovaný v 2. rade, rozsudok v časti výrokov I., II. a IV. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade a výrok III. nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu. Predmetom odvolania tak zostali výroky I. a II. v časti týkajúcej sa vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade a výrok IV. v časti týkajúcej sa vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade, ako závislý výrok.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v 2. rade ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. Odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu neboli naplnené.

16. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť jeho dôvodov a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu dopĺňa nasledovné.

17. Predmetom konania je peňažná pohľadávka, ktorú si žalobca uplatnil voči žalovaným titulom regresného nároku v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 21.6.2018, pri ktorej došlo k poškodeniu motorového vozidla tretej osoby (ďalej aj poškodený), ku ktorému dátumu motorové vozidlo značky Fiat EČV: K. XXX N., ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená, nemalo k dátumu nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú za škodu prevádzkou motorového vozidla, keď nehodu zavinil pôvodne žalovaný v 3. rade (J. A.).

18. Nedôvodná je odvolacia námietka odvolateľa, ktorou nesúhlasil so záverom súdu o tom, že predmetné motorové vozidlo patrí do BSM žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade a jeho následným záverom o zodpovednosti žalovaného ako prevádzateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda.

19. Súd prvej inštancie v súvislosti so zahrnutím predmetného motorového vozidla do BSM správne poukázal na § 143 OZ, z ktorého učinil správny záver o tom, že pokiaľ predmetné motorové vozidlo bolo zakúpené za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade, ktoré počas trvania manželstva nebolo zrušené a ani zúžené a ktoré naďalej trvá, patrilo v čase dopravnej nehody dňa 21.6.2018 do bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade.

20. Súd sa vysporiadal s námietkou žalovaného v 2. rade o tom, že predmetné vozidlo zakúpila výlučne žalovaná v 1. rade z vlastných finančných prostriedkov, keď pri zhodnotení tejto obrany súd poukázal na to, že samotný žalovaný v 2. rade už v rámci trestného konania uviedol, že predmetné motorové vozidlo kúpil so svojou manželkou - žalovanou v 1. rade v roku 2015 asi za 1.200 Eur a až v rámci svojej účastníckej výpovede sa začal brániť tým, že predmetné motorové vozidlo zakúpila výlučne žalovaná v 1. rade z jej vlastných finančných prostriedkov s poukazom na to, že takéto tvrdenie ale žalovaný súčasne v konaní nepreukázal.

Na uvedenom správnom závere nemení nič ani odvolateľom uvádzaná okolnosť, že v čase zakúpenia motorového vozidla manželia v tej dobe už nehospodárili a nežili v spoločnej domácnosti, pretože ako správne k tomu poznamenal súd, príjmy strán sporu podľa ustálenej súdnej praxe patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a potom aj vec prípadne nadobudnutá za takéto príjmy rovnako do tohto bezpodielového spoluvlastníctva patrí. Pokiaľ žalovaný v 2. rade tvrdil opak, bolo na ňom, aby preukázal, že motorové vozidlo bolo nadobudnuté z iných prostriedkov nepatriacich do BSM, pretože v tejto otázke dôkazné bremeno spočívalo na žalovanom v 2. rade. Ten síce tvrdil určité okolnosti,

avšak súčasne ich nepreukázal. Správny je preto následný záver súdu, že pokiaľ motorové vozidlo patrí do bezpodielového spoluvlastníctva oboch žalovaných, potom žalovaný v 2. rade je prevádzateľom predmetného dopravného prostriedku a ako prevádzateľ dopravného prostriedku je zodpovedný za škodu podľa § 427 OZ.

21. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú ani odvoláciu námietku, ktorou sa odvolateľ nestotožnil s tým, akým spôsobom sa súd vysporiadal s ním tvrdenou existenciou liberačného dôvodu podľa § 430 OZ.

22. Podľa § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka, namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nebalosťou umožnil.

23. Subjektom objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je zásadne prevádzateľ dopravného prostriedku, a to aj vtedy, ak v okamihu vzniku škody dopravný prostriedok sám neriadil. Zákon iba v dvoch prípadoch pripúšťa, aby namiesto prevádzateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku zodpovedal niekto iný. Vylúčenie zodpovednosti prevádzateľa podľa § 427 OZ prichádza do úvahy v prípade, ak

1/ niekto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa,

2/ dopravný prostriedok bol zverený do opravy opravárenskému podniku.

O použitie dopravného prostriedku bez vedomia prevádzateľa ide v prípade, keď prevádzateľ nevedel o použití vozidla vôbec alebo nevedel o tom, že dopravný prostriedok sa použije za okolností, ktoré vo svojich dispozičných pokynoch nepredpokladal. O použitie dopravného prostriedku proti vôli prevádzateľa ide v prípade, keď prevádzateľ použitie dopravného prostriedku výslovne zakázal. Pri aplikácii § 430 ods. 1 vety prvej OZ súdy správne vychádzajú z názoru, že postačuje splnenie len jednej z dvoch rovnocenne daných podmienok neoprávnenosti použitia vozidla. V takomto prípade potom platí výlučná zodpovednosť tretej osoby. Zásada výlučnej zodpovednosti osoby, ktorá dopravný prostriedok použila bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa je však prelomená v prospech spoločnej zodpovednosti pôvodcu škody a prevádzateľa v prípade, že prevádzateľ zneužitie svojho dopravného prostriedku umožnil svojou nebanalivosťou. Aj v takomto prípade však ide naďalej o solidárnu zodpovednosť (pokiaľ súd sám neurčil zodpovednosť delenú podľa § 438 ods. 2 OZ). Pre naplnenie podmienky nebanalivosti z hľadiska § 430 ods. 1 vety druhej OZ postačuje nevedomá nebanalivosť, ktorá predstavuje psychický vzťah prevádzateľa k zákonom predvídanému následku, ktorým je možnosť zneužitia jeho dopravného prostriedku a ktorá je charakteristická tým, že prevádzateľ nechcel, aby bol dopravný prostriedok zneužitý, ani o jeho zneužití nevedel, prípadne že nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostačujúci a umožňujúci zneužitie prostriedku v jeho neprítomnosti, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje postavenie, či osobné pomery vedieť mal a mohol (pozri Občiansky zákonník, Veľký komentár, I. Fekete 1. diel, Eurokódex 2011 str. 1121-1122).

24. Odvolací súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že odvolateľ tvrdenú existenciu liberačného dôvodu nesprávne zúžil na naplnenie podmienok podľa § 430 ods. 1 vety prvej OZ, podľa ktorej namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použil dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa.

25. Ako však vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd nevzhladol existenciu liberačného dôvodu na strane žalovaného v 2. rade z dôvodu naplnenia § 430 ods. 1 jeho vety druhej, podľa ktorej prevádzateľ zodpovedá spoločne s tým, kto použil dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa, pokiaľ takéto použitie dopravného prostriedku prevádzateľ svojou nebanalivosťou tejto osobe umožnil. Preto je bez právnej relevancie poukaz odvolateľa na to, že z obsahu doložených listín a dôkazov v spise je uvedené a vyplýva to tiež zo správy o výsledku šetrenia OR PZ v Košiciach-okolie zo dňa 28.2.2019, že žalovaný v 3. rade bez vedomia a súhlasu vlastníka vozidla použil predmetné motorové vozidlo, čo bolo potvrdené aj v trestnom rozsudku.

26. Pokiaľ ide o otázku prípadnej nebanalivosti žalovaného v 2. rade predpokladanej v § 430 ods. 1 vety druhej OZ, podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie sa predmetnou otázkou náležitým spôsobom vysporiadal, keď zhodnotil všetky okolnosti prejednávanej veci relevantné pre posúdenie tejto otázky.

27. Súd prvej inštancie naplnenie zákonnej hypotézy podľa § 430 ods. 1 vety druhej OZ nehodnotil výlučne v súvislosti s tým, ako v konaní vypovedal samotný žalovaný v 2. rade a tiež svedkovia A. J. a J. L., ale správne prihliadol a vyhodnotil tieto výpovede tiež vo vzájomných súvislostiach s okolnosťami, podľa ktorých:

- žalovaný v 2. rade kľúče od motorového vozidla, v ktorom sa nachádzali doklady k tomuto vozidlu, ponechal na chate, ktorú prenajal pôvodne žalovanému v 3. rade,
- nehode z 21.6.2018 už predchádzala udalosť, pri ktorej pôvodne žalovaný v 3. rade použil predmetné motorové vozidlo neoprávnene - bez súhlasu a vedomia žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade,
- napriek tomu, že kľúče od vozidla ponechal na chate, žalovaný v 2. rade ani po spomínanom incidente nevykonával kontrolu kľúčov a chatu ani nenavštevoval,
- z trestného rozsudku v trestnej veci sp.zn. 5T/132/2018 vyplýva, že použitiu predmetného vozidla žalovaných v 1. a 2. rade zo strany pôvodne žalovaného v 3. rade došlo po vzatí voľne prístupných pravých kľúčov od auta z chaty, ktorú mal pôvodne žalovaný v 3. rade v tom čase prenajatú.

28. Potom sú správne závery súdu, že za zhodnotenia všetkých týchto okolností prejednávaneho prípadu sa žalovaný v 2. rade dopustil minimálne nevedomej nedbanlivosti, pretože kľúče od vozidla bez náležitého dozoru ponechal na chate, ktorú prenajal pôvodne žalovanému v 3. rade a konal tak napriek tomu, že vedel, že zo strany tejto tretej osoby už predtým došlo k neoprávnenému použitiu motorového vozidla a napriek uvedenému sa bez náležitého dôvodu spoliehal na to, že daná situácia sa nezopakuje. Súd tiež správne nevidel logiku konania žalovaného v 2. rade v tom, že ten kľúče od vozidla aj po takejto skúsenosti ponechal na uvedenej chate, ktorú ani nenavštevoval, teda mimo svojho dozoru a neodniesol ich prípadne do miesta svojho bydliska, kde pravidelne prebýval. Uvedené závery neboli a nemohli byť spochybnené ani výpoveďami svedkov A. J. a J. L., ktorí síce potvrdili tvrdenie žalovaného v 2. rade, že po prvom spomínanom incidente dal uzamknúť kľúče od vozidla do skrinky na kladku s číselným kódom, ale sa súčasne nevyjadrili aj k okolnostiam, akým spôsobom sa prípadne ďalej s kľúčmi nachádzajúcimi sa na chate nakladalo a či tieto boli povedzme uzamknuté na chate aj v čase, kedy došlo k predmetnej dopravnej nehode, v ktorom čase už kľúče mali byť pre pôvodne žalovaného v 3. rade voľne prístupné tak, ako to vyplýva z príslušného trestného rozsudku v konaní sp.zn. 5T/132/2018.

29. Odvolateľovi sa nepodarilo spochybníť tieto závery súdu ani v podanom odvolaní, pretože odvolateľ sa bráni iba tým, čo už uvádzal v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorou obranou sa súd náležitým spôsobom vysporiadal v napadnutom rozsudku.

30. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je rozhodnutie súdu v napadnutom rozsahu vrátane výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a odvolateľom vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

31. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, z toho dôvodu mu odvolací súd priznal proti žalovanému v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).